

Když se řekne právník, tak si mnozí představí člověka falešného a vypočítavého. Přesto existují i dobří právníci a s jedním z nich, který je navíc i zbožný, jsme

Zbožný právník

se setkali v Římě nad mísou vynikajících italských špaget carbonara. Otce Františka Ponížila, studenta církevních práv, jsme se zeptali na jeho životní cestu.

Milý Františku, jaká byla tvá cesta ke kněžství?

Než odpovím na tuto otázku, nejprve chci pozdravit všechny ministranty. Já osobně jsem sloužil u oltáře odmala, poprvé mě oblékli do ministrantského oblečení asi ve třech letech s nadějí, že budu méně zlobit. Jak se to povedlo, nevím, to je otázka spíše na mé rodiče. Vyrostl jsem v tradiční katolické rodině a každou neděli jsme chodili do kostela. Sestry zpívaly a já jsem ministroval. Když jsem byl na druhém stupni základní školy, začali jsme chodit na mši svatou i ve čtvrtek. Jedna z mých sester se hádávala s rodiči, protože se jí nechtělo, ale stejně musela. Já jsem tehdy sklapnul podpatky a šel si to „odsedět“. Když jsem nastoupil na střední školu, chtěl jsem vždy dělat něco s počítači, vydělávat spoustu peněz, mít hezkou manželku atd.

Někdy během prvního ročníku střední školy jsem se ale stal kostelníkem, a tudíž jsem trávil daleko více času v kostele. Rád jsem si tam po skončení mše sedl a díval se v tichosti na kříž. Ve třetím ročníku jsem jednoho květnového čtvrtka jel ze školy domů na kole. Nevím, které to bylo datum, ale vím, že to bylo po čtvrté hodině odpoledne (srov. J 1, 39). Hlavou mi šly myšlenky, že vývoj ve světě IT nestíhám sledovat, že mi ujíždí vlak. Najednou přišla myšlenka: „Běž dělat něco, co má smysl, běž na kněze.“ Odpověděl jsem: „Ano, Pane, pjdou.“ V srdci jsem zakoušel pokoj. Spolužáci ve škole reagovali velmi překvapeně, padaly dotazy typu: „Tobě se nelíbí holky?“ nebo „Tebe do toho někdo nutí?“ Odpovídal jsem, že holky se mi líbí.

diplomovou práci z církevního práva o svátosti kněžského svěcení. Při obhajobě se mluvilo o mém dalším studiu. Jednou jsme měli kněžskou schůzi a zvonil mi telefon. Na displeji vidím Mons. Jan Graubner, tak si říkám, že bych to měl asi vzít. V rozhovoru mi otec arcibiskup nabídl možnost studovat kanonické právo v Římě, s tím, že bych nebydlel na koleji v Nepomucenu, ale v Animě. Kolej Santa Maria dell'Anima je kolej pro kněze z území bývalé habsburské monarchie. V nejslavnostnějším salonu je dokonce znak olomoucké a pražské arcidiecéze.

Přijde mi, že právníčina je nejnudnější věc na světě. Baví tě studium práva?

Moc. Právo je velmi zajímavá disciplína. Může se zdát nudné na povrchu, ale jak člověk pronikne pod povrch, odkrývají se velmi zajímavé souvislosti. Nehledě na to, že cíl kanonického práva je napomáhat spáse duší, což by měl být v církvi nejvyšší zákon.

V rámci studia chodíš do vatikánských archivů. Co se v nich skrývá?

To bych taky rád věděl. S určitostí mohu říci, že tam jsou tuny papíru. Zatím jsem byl jenom v jednom a tam toho pro mě moc nebylo. Základem každého archivu je katalog, ve kterém je seznam, co se v které krabici nebo složce skrývá.

Občas se mluví o tajných vatikánských archivech. Myslíš, že tam jsou nějaká tajemství?

Určitě! V každém archivu je skryto nějaké tajemství. Nyní trochu odbočím. Možná jste slyšeli pojem mexické fakulty, což byl soubor mimořádných oprávnění pro biskupy v komunistickém Československu. Nikdo pořádně nevěděl, co v nich bylo. Po otevření archivů z pontifikátu papeže Pia XII. (1939–1950) je tam našla Eva Vybíralová.

Termín tajný archiv znamená, že byl vyhrazen pouze papeži, mohli bychom říci soukromý papežský archiv. Papež František v říjnu 2019 rozhodl o přejmenování na Vatikánský apoštolský archiv.

V Římě, kde studuješ na Papežské univerzitě Svatého Kříže, jsou zhruba dva kostely na každou ulici. Jak se žije v centru křesťanství?

Na jednu stranu je hezké žít v centru křesťanství, ale na stranu druhou to nese všechny nevýhody života v centru velkoměsta (hluk, vedro, dopravní zácpy). Jedním ze silných momentů pro mě byla koncelebrace s papežem Františkem o slavnosti Sešlání Ducha svatého.

Co budeš dělat, až dostuduješ?

Když mě otec arcibiskup Graubner posílal studovat, říkal, že se mnou počítá na církevní soud, který obvykle řeší otázku platnosti/neplatnosti manželství. Zde bych řekl důležitou věc. Manželství mezi dvěma

pokřtěnými je nerozlučitelé, ale církevní soud může za určitých okolností prohlásit, že manželství nikdy nevzniklo. Podmínkou je, aby ten problém byl ještě před uzavřením manželství. Například některé psychické nemoci můžou způsobit neplatnost manželství. Cílem procesu není neplatnost, ale pravda o manželství.

Děkujeme za rozhovor

Ptali se Marika a Zbyněk Pavienští

Závěrem: *Italové do špaget carbonara dávají syrové vejce. Ačkoliv to chutnalo výborně, můj středoevropský žaludek není na podobné zážitky zvyklý. Druhý den v letadle jsem celou dobu držel zuby pevně sevřené k sobě, protože nudle toužily po návratu zpět na světlo Boží.*
Zbyněk P.

František Ponížil, 34 let. V současné době studuje Kanonické právo na Papežské univerzitě Svatého Kříže. Na kněze vysvěcen 28. 6. 2014. Oblíbená kniha Bible a Vyznání sv. Augustina. Oblíbený citát: Žít znamená bojovat. (Seneca)

Foto: Archiv Františka Ponížila

ŠTĚPÁN POSPÍŠIL

Konečně dorazili domů! Ted' si to rodičové vypijou! Pumpuju v sobě spravedlivý hněv a letím po schodech ke dveřím, abych strategicky využil moment překvapení: „Nazdar! Tak hele, jako vaše chůva končí! Fakt mě to už nebaví vodit vaše dítě ze školy a pořád se s ním dohadovat, ať si plní povinnosti. Je to vaše dítě, vaše starost, váš byznys! Já mám dost svých starostí a žádné dítě našťěstí nemám, takže smůla – končí!“ Ted' už jen bleskový ústup do zázemí svého pokoje a hlavně nepřipustit žádné diskuse!

„Co se vlastně stalo?“ zeptal se unaveně táta a dosedl těžce na moji postel. „Co? Máte urvaný, neposlušný dítě a já nemám čas se s ním piplat. Když má odpoledku, musím na něj čekat, a doma bych se zatím mohl učit na přijímačky. Místo toho ho za sebou tahám jak ocásek, a když přijde domů, dokola prudeš tím, že nebude vyklízet myčku, že si chce hrát.“

„Rozumím,“ vydechne táta. Čekal jsem vycitání, psychologický nátlak zakončený příkazem, a on nic. „Myslím, že vím, o čem mluvíš,“ dodal ospale, a když jsem se k němu konečně otočil, pokračoval: „Přesně tohle jsem zažíval, když jsi začal chodit do školy a narodil se Martin. Byly to psychický galeje. Odvézt tě do školy, pak rychle do práce, za chvíli s malým k doktorovi na prohlídku, pak pro tebe do školy, odvézt tě domů, na chvíli do práce, pak s tebou zas na kroužek, v mezičase nákup, odvézt tě domů, dohadovat se s tebou, že musíš vyklidit myčku, napsat úkol, a pak si teprve hrát... V práci ze mě kvetli a já si připadal jak pošťák, co doručuje balíky před Vánoci. Stále někoho, něco někam dopravit, nezapomenout vyzvednout zpět, každý den v jiný čas... Věř mi, že jsem si do mobilu psal upomínky, abych tě někde nezapomněl.“

„Proč jsi mi to neřekl? Já si to vždycky užíval, když si mě někam vezl.“ „Vždyť jsi za tu situaci nemohl. Ale brutálně mě štválo, když jsem pro tebe utekl z práce, a ty ses

loudal nebo si hrál, a mně utíkaly hodiny v práci. Byl jsem vzteklý jako křeček v kolečku, které se nedá zastavit.“

„Tak si přesně připadám taky. Jak jsi to vyřešil?“ zajímá mě jednoduchý recept, jak se z bráchy nezbláznit.

„Jeden kněz mi řekl, že to mám možná blbě srovnaný. Většinou totiž věci, které chceme dělat a připadají nám smysluplné, pokládáme za Boží vůli. Vše, co nám brání v činnosti, která nám přijde důležitá, bereme jako překážku – třeba loudajícího se mrňouše. Jenže někdy to může být přesně naopak. Bůh po nás chce, abychom tu byli pro loudající se prcky, ale my mu chceme utéct k tomu, co není taková pakárna.“

„To jako, že Boží vůle je, abych se patlal s bráchou?“ nevěřičně kroutím hlavou a přijde mi to dost děsná představa. „Ale kdy se budu učit na přijímačky? To jako Bůh chce, abych přišel kvůli vašemu synáčkovi o budoucí kariéru?“

„To asi ne. Tehdy jsem si řekl, že tu situaci stejně nezměním – ty jsi byl malý a nemohl chodit přes město sám. Tak jsem se rozhodl, že to vezmu jako výzvu a přestanu s tím bojovat, jako tys zbytečně bojoval s tou myčkou. Přestal jsem se tím štvát, snažil jsem se radovat z toho, že jsme spolu několikrát za den v autě, a najednou se začaly díť divy. V práci jsem toho zvládal víc, protože jsem stále nehekal a nevzdychal. Když jsi viděl, že se na tebe těším a nenadávám ti, tak ses přestal loudat, a když jsi za pár měsíců začal chodit ze školy sám, skoro mi bylo líto, že už je konec. To jsou ty paradoxy života s Bohem!“ usmál se táta, zvedl se a odešel.

A já si myslím, že už mám vyhráno! Mám v sobě mix pocitů, ale jeden začíná převažovat. Co když měl ten farář tehdy pravdu a i já se chovám jako brácha, který všechny prude s tím, že myčku vyklízet nebudu? Kdyby s tím remcáním přestal a rychle to udělal, měli bychom všichni víc času na jiné věci. Co když Bůh chce, abych dělal to, co mě tak štvě? Mám se přestat bránit a nadávat na to, co nemůžu změnit? No, tak to bude fakt výzva!

Foto: Sabphoto - Adobe stock